

Jak šel čas - k 70. výročí založení dnešního Klubu žen v Zubří

Ne vždy byla dána ženám možnost spolurozhodovat nebo dokonce rozhodovat samy o sobě a není to samozřejmostí v řadě zemí ani dnes. My máme to štěstí, že žijeme tady a teď, a měly bychom si vážit možností, které máme. 31. ledna 1919 vstoupil v platnost Řád volební v obcích Republiky československé, který dal právo volit všem občanům bez rozdílu pohlaví. První volby do obecních zastupitelstev proběhly v červnu 1919 a první volby do parlamentu, do kterých mohly mluvit i ženy, proběhly v roce 1920.

V letošním roce si připomínáme 70. výročí založení ženského hnutí v naší obci. Československý svaz žen byl založen v roce 1949 a svoji činnost zahájil v roce 1950. Mezi první zakladatelky patřila Anežka Juříčková. Ve spolupráci s MNV byla ve středu obce postavena prádelna a zřízeno holičství a kadeřnictví na Fojtství. Ženy se zúčastnily rekonstrukce samoobsluhy, pomáhaly při vybavení školky zakoupením lehátek, pokrývek a hraček, při rekonstrukci bufetu „Na Rožku“ a zasloužily se o zavedení mandlu na Fojtství.

V roce 1959 byl založen 30členný pěvecký kroužek, který vedla paní učitelka Štěpánka Řezníčková. Ženy vystupovaly na různých kulturních akcích, konferencích a schůzích, zúčastnily se mnoha soutěží, kde se umísťovaly na předních místech. Pod režijním vedením Štěpánky Řezníčkové a Leonidy Dobšové byla uvedena dvě představení – divadelní hra Kolébka a pohádka pro děti Jak se Honza králem nestal. Výtěžek z představení byl věnován na nákup zařízení do mateřské školky. Pěvecký soubor také spolupracoval se Sborem pro občanské záležitosti.

Ženy pořádaly řadu akcí pro sebe i pro spoluobčany, ať už to byly kulturní akce, jako například Anenská noc, Babiččina krabička, oslavy 1. máje, Silvestrovské zábavy s programem, nebo vzdělávací akce – kurzy šití, vaření, studené kuchyně, besedy se spisovateli (Marie Majerová, Jarmila Glazarová, Anna Sedlmayerová), odborné besedy s lékaři.

Rok 1975 byl z rozhodnutí XXVII. zasedání OSN vyhlášen Mezinárodním rokem ženy s podtitulem „Za rovnost, pokrok, mír“. Na jeho počest a taky při příležitosti 30. výročí osvobození byl uspořádána výstava valašských výšivek. Výstavu navštívilo 7 000 hostů z okolí i ze zahraničí. Do přípravy se zapojilo 98 žen. Byly zapůjčeny velmi cenné staré výšivky a obrazy akademického malíře Josefa Hapky. Zuberské vyšivačky, oblečené do místních krojů, předváděly své umění přímo na výstavě. V roce 1976 u příležitosti Mezinárodního dne žen byla předsedkyně paní Leonida Dobšová pozvána na Pražský hrad k přátelskému setkání s vedoucími představiteli. V tomto roce navštívila skupina diplomatů z 29 států podnik Tesla Rožnov. Při této příležitosti byla místní organizace ČSŽ požádána o zajištění výstavy zuberských výšivek. Výšivky i vyšivačky sklídily zasloužený obdiv. Tím to ale nekončilo, v listopadu se uskutečnila výstava valašských výšivek a krojů ve Varšavě.

K 1. lednu 1977 tvořilo členskou základnu 240 členek. Tradiční akce pokračovaly. V červenci se uskutečnilo setkání žen z některých obcí okresu Vsetín, přítomní byli i hosté z Palárikova, kteří vystoupili s kulturním programem. Ženy se podílely na dostavbě a úklidu Památníku revolučních tra-

dic a boje proti fašismu. V roce 1978 odpracovaly na výstavbě základní školy 500 brigádnických hodin.

Rok 1979 byl vyhlášen Mezinárodním rokem dítěte. Byla realizována přednáška na téma „Výchova k zodpovědnému rodičovství a mateřství“, zaslány dárky pro děti v rozvojových zemích, zajištěn výlet s dětmi z mateřské školky, na němž jim byly předány dárky a oblečky pro panenky, které vytvořily členky místní organizace ČSŽ.

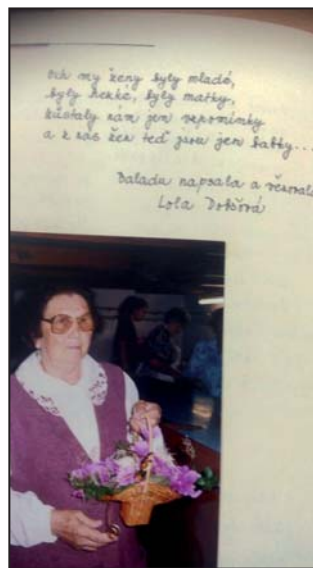
I v dalších letech ženy organizovaly různé akce, za zmínku stojí Metlářský bál, pravidelné burzy dětského oblečení, obuvi a sportovních potřeb, akce pro děti, brigády při úpravě zeleně, zájezdy do blízkého okolí, ale i do zahraničí – Polska, Maďarska, NDR.

V roce 1989 se uskutečnila oslava MDŽ spojená s módní přehlídkou, na stálou výstavu národopisných krojů v Praze byla zaslána panenka v zuberském kroji, na jehož tvorbě se ženy podílely. Při hodnocení minulosti se setkáváme s tím, že ne všechno bylo správné, ale je nutno říci, že vždy to byla touha po lepším a spravedlivějším životě. Ženy, které se v organizaci sdružovaly, vedla snaha zlepšit život na tehdejší chudobném Valašsku a také udělat něco pro druhé.

V roce 1991 došlo k přejmenování organizace na Klub žen při ČSŽ. Do funkce předsedkyně byla zvolena paní Jarmila Svaková a vystřídalá tak paní Leonidu Dobšovou, která funkci předsedkyně vykonávala obětavě a nezištně 25 let. V souvislosti s politickými i ekonomickými změnami na počátku 90. let došlo i ke změně témat přednášek a kurzů, které byly zaměřeny na podnikání, zdravotní výživu, ochranu spotřebitele, přednášky se sociální tematikou, problémy stárnoucích spoluobčanů, motivační kurzy pro nezaměstnané, bezpečnost občanů, ochrana majetku. Mimo vzdělávací činnost pořádal Klub žen řadu kulturních akcí.

V roce 1998 se uskutečnilo okresní shromáždění žen ve Valašském Meziříčí a do Okresní rady žen byly zvoleny paní Jarmila Svaková a paní Irena Mikulenková. Jednotlivé organizace se vystřídalaly při organizování soutěže „Poznej svou obec“, později i „5 ran do prkýnka“. Každé této soutěže se zúčastnilo také družstvo žen ze Zubří.

V roce 1999 se uskutečnila oslava 50. výročí založení Svazu žen v Zubří a byl zahájen prodej kytiček měsíčku zahrad-

ního, jehož výtěžek je určen na výzkum a léčbu rakoviny. Pravidelně každoročně je zajišťován prodej prostřednictvím důvěrníc a členek výboru vždy v květnu. V tomto roce měla organizace 168 členek.

V roce 2001 bylo započato s vedením již třetí kroniky zachycující život zuberských žen. Paní Irena Mikulenková tak navázala na práci svých předchůdkyň, z nichž je třeba zmínit paní Valérii Divínovou, paní Elišku Pečenkovou a paní Janu Hubálkovou. V tomto roce bylo registrováno 189 členek. Výbor Klubu žen pokračoval v přípravě a organizaci tradičních akcí, ale i akcí nových. Byla navázána spolupráce s Jednotou důchodců z Palárikova, družební obce na Slovensku. V říjnu se vypravilo 45 žen do Palárikova, kde se po komentované prohlídce obce konalo přátelské posezení s vedením obce a členy Jednoty důchodců. Pohostinnost, vstřícnost a upřímnost jsou slova, kterými je možno toto setkání charakterizovat. Vznikla řada osobních přátelství, která mají trvání až do dnešních dnů. Bohužel běh života je nezvratný a mnoho těchto přátelství ukončilo úmrtí. Vzájemné návštěvy obou spolků pokračují do současnosti.

V roce 2002 byl Zubří udělen status města. Ženy byly požádány o pomoc při zajištění oslav. Ujaly se příprav občerstvení. Výbor ČSŽ zaslal starostovi obce žádost o zařazení výstavby domu s pečovatelskou službou do rozpočtu obce. Přestože statistické ukazatele nekompromisně ukazují rostoucí průměrný věk a potřebu péče o staré a nemohoucí lidi, do dnešního dne takový dům v obci není. V současné době je naděje, že by mohla být započata výstavba domu s pečovatelskou službou, což ale problém nevyřeší.

V roce 2003 bylo registrováno 190 členek. Pokračovala spolupráce s Jednotou důchodců v Palárikovu - ženy se společně s členy Svazu zahrádkářů zúčastnily pobytu nejen v Palárikovu, ale navštívily i termální koupaliště v Podhájské. Fotografie dokazují, že se všichni dobře bavili. U příležitosti 10. výročí partnerství s obcí Rosdorf byly ženy pozvány na oslavy do Německa. Mimo pravidelných akcí stojí za zmínku návštěva představení Řek Zorba v Karlínském divadle.

V roce 2004 byl Klub žen Zubří organizátorem soutěže „5 ran do prkýnka“, které se zúčastnilo sedm družstev. Oslava Dne matek se uskutečnila v restauraci Centrum, kde bylo také kulturní vystoupení žen z Hrachovce. Výbor připravil zájezd do Štamberka a Nového Jičína, kde bylo možno si v muzeu klobouků i klobouky vyzkoušet. A že klobouk ženě sluší, dokládají fotografie v kronice.

V roce 2005 byla místní organizace pověřena přípravou jednání okresního shromáždění. Organizační přípravu kladně ohodnotila i tajemnice Krajské rady žen paní Hana Königová. V rámci Dne otevřených dveří u příležitosti oslav 70. výročí založení Gumáren Zubří měly ženy možnost si prohlédnout pracoviště. Vzhledem k tomu, že řada žen v Gumárnách pracovala nebo tam pracovali jejich příbuzní, byl o akci zájem.

I v roce 2006 pokračoval Klub žen v konání pravidelných akcí zaměřených na kulturu, zábavu a vzdělání. Ženy se zapojily do humanitární sbírky pro Diakonii Broumov, zúčastnily se zájezdu do Lednice a Břeclavi. Vzhledem k bohaté nabídce kulturních pořadů organizovaných v Klubu Zubří byly omezeny zájezdy do divadel v Ostravě nebo Zlíně.

V roce 2007 se uskutečnila přednáška paní Leny Byrtusové o Keni. Organizace přispěla částkou 500 Kč na dětský domov v Mtwapě. V září se uskutečnilo setkání s přáteli v Palárikovu, ale také návštěva zámku Červený Kameň, Nitry a arboreta Mlyňany. Zajímavý byl kurz zdobení předmětů ubruskovou metodou pod vedením paní Martiny Smočkové.

Uskutečnily se volby do okresní rady žen, kde byla paní Irena Mikulenková zvolena místopředsedkyní a paní Jarmila Svaková předsedkyní revizní komise. V listopadu se členky sešly na tradiční výroční schůzi. Předvánoční atmosféra byla navozena díky vyprávění paní Elišky Bartoškové o vánočních tradicích a příchodu čerta a Mikuláše.

I rok 2008 byl naplněn pravidelnými a oblíbenými aktivitami. Při oslavě Dne matek vystoupily členky výboru jako pěvecký sbor Rychlokvašky, zajímavé bylo i vystoupení břišních tanečnic. Smažení vajec bylo tentokrát na Starém Zubří u Válek, odkud byl nádherný výhled na okolí.

Tento rok přijeli hosté z Palárikova, kteří mimo prohlídky Zubří měli v programu i návštěvu Valašského muzea v přírodě v Rožnově p/Radh. Pak program pokračoval v sále Kulturního domu na Starém Zubří. Předsedkyně paní Jarmila Svaková se jako členka delegace zúčastnila oslav 760. výročí založení obce Palárikovo a 60. výročí přejmenování Mederu na Palárikovo. Byl uspořádán jednodenní zájezd do Moravského krasu, poutního místa Křtiny a zámku Rájec nad Svítavou. Setkání žen okresu Vsetín pod názvem „Poznej svou obec“, které nahradilo soutěž „5 ran do prkýnka“, uspořádaly ženy z Valašského Meziříčí. V tomto roce byl zahájen cyklus přednášek v rámci Akademie 3. věku, do kterého bylo zapsáno 35 členek Klubu žen.

V roce 2009 obdrželo 31 členek Klubu žen osvědčení o absolvování 1. ročníku Akademie 3. věku. Výbor Klubu žen připravil pro své členky a jejich rodinné příslušníky zájezd do Krakova a Wieliczky a zajímavý zájezd do Loštic. Okresní konference spojená se soutěží „Poznej svou obec“ se tentokrát konala v Poličně. I v tomto roce se uskutečnily pravidelné akce. Ani po deseti letech se nepodařilo prosadit stavbu domu pro seniory.

V roce 2010 bylo k 31. 10. 167 členek. Ženy se zapojily do oslav u příležitosti 700 let od založení obce Zubří. V místním depozitáři byla uspořádána beseda o historii města. Za celoživotní práci byla oceněna dlouholetá předsedkyně paní Leo-

nida Dobšová a na návrh výboru Klubu žen obdržela ocenění za přínos městu paní Jarmila Svaková. Ženy se zúčastnily slavnostního průvodu v jednotném oblečení – bílé halenky, černé sukně a žluté šály.

Zájemkyně pokračovaly v účasti na přednáškách ve 2. ročníku Akademie 3. věku, po ukončení vzdělávacího cyklu obdržely osvědčení. Ve spolupráci se Spolkem rožnovských žen se 15 členek zúčastnilo pětidenního zájezdu do Uherského Hradiště, kde byla možnost prohlídky muzea J. Á. Komenského v Uherském Brodě, zámku i hradu Buchlovice, archeoskanzen v Modré, zámku v Lednici, Obuvnického muzea ve Zlíně. Putovní akce „Poznej svou obec“ se tentokrát konala v Jablůnce. I zde byla zastoupena zuberská organizace. Účastnice obdržely malou keramickou jablůňku s červenými jablky, podle které dostala obec jméno. Na výroční schůzi byl zvolen nový výbor, předsedkyní Klubu žen byla zvolena paní Marie Mizerová. Nahradila ve funkci paní Jarmilu Svakovou, která jako předsedkyně pracovala 21 let.

V roce 2011 bylo při oslavách Dne matek vzpomenuáno stého výročí MDŽ. Každoroční okresní akci tentokrát pořádala místní organizace. Výbor připravil program i pohoštění. Akce se uskutečnila v sále Kulturního domu ve Starém Zubří. I v tomto roce navštívili Zubří přátelé z Palárikova a ženy se postaraly nejen o zábavu, ale také o občerstvení. K pravidelným akcím je třeba připomenout i pěší výlety do okolí.

K 1. 1. 2012 měl Klub žen 161 členek. Mimo pravidelné akce, kam je možno zařadit oslavu Dne matek, prodej kytiček měsíčku lékařského, smažení vajec, nákupní zájezdy do Polska, výroční schůzi spojenou s mikulášským posezením, je nutno zmínit účast na celookresní akci „Poznej svou obec“, kterou organizoval Spolek rožnovských žen, přednášku o cvičení paměti, přednášky z cyklu Akademie 3. věku, zájezd do Vídně, účast na oslavách 10. výročí získání statutu města, zájezd do Palárikova na Dny moravské kultury, návštěva představení v Národním divadle v Praze. Na okresní konferenci konané v dubnu byly jako členky okresní rady žen zvoleny paní Marie Mizerová a paní Irena Mikulenková, do revizní komise ORŽ byla zvolena paní Jarmila Svaková. Na podzim se konal sjezd ČSŽ.

V roce 2013 pokračovaly vzdělávací akce s tématy Ochrana spotřebitele, Evropský parlament. Při oslavě Dne matek mohly ženy zhlédnout módní přehlídku, na níž byly modelkami členky organizace. Modely byly určeny pro mladší i starší generaci. Bylo možno zakoupit si ručně vyrobené módní doplňky, ozdobné polštářky a hračky pro děti. Organizátorkami okresní akce „Poznej svou obec“ byl tentokrát ČSŽ v Brankách.

I rok 2014 se vyznačoval aktivitami. Město vydalo kalendář

věnovaný spolkům a do kalendáře byla zařazena fotografie členek výboru, které byly v jednotném oblečení, stejně jako při oslavách 700 let od založení Zubří. Pravidelné okresní akce „Poznej svou obec“ pořádané ČSŽ ve Stříteži se zúčastnilo 5 členek. U příležitosti 20. výročí založení Jednoty důchodců v Palárikovu obdržel ČSŽ v Zubří Děkovný list za práci ve prospěch starších lidí. Na oslavě Svátku matek vystoupily pod vedením cvičitelky paní Jany Mikulenkové ženy se skladbou Srdce na dlaní a sklídily zasloužený potlesk. Na Dny města Zubří přijeli členové Jednoty důchodců z Palárikova a výbor pro ně připravil zábavné odpoledne a občerstvení. V rámci kulturního programu vystoupily na oslavách také obdivuhodné dámy tančící pod názvem Seniorka. Zájezd pro členky tentokrát směřoval do Štramberka.

Také pro rok 2015 připravil výbor Klubu žen měsíční plán práce, ve kterém byly jak pravidelné akce, tak i akce mimořádné, jako například zájezd na koncert Vídeňské filharmonie v Schönbrunnu nebo zájezd na divadelní představení v Praze. O jednodenní výlet do firmy Marlenka ve Frýdku-Místku a prohlídku zámku ve Frýdku byl velký zájem, a tak se uskutečnil ve dvou termínech. Bohužel se pro malý zájem neuskutečnil výlet do Kroměříže. V tomto roce se poprvé konala okresní akce „Ženy se baví“, jejímž pořadatelem byly ženy z Poličné, akce se zúčastnilo také pět žen ze Zubří.

V roce 2016 se předsedkyně paní Marie Mizerová zúčastnila pobytu v Bruselu. Předsedkyně základních organizací a členky okresních rad Zlínského kraje byly součástí skupiny, která byla pozvána poslankyní Evropského parlamentu MUDr. Olgou Sehnalovou. V dubnu se uskutečnil výlet do Turzovky, v září výlet do Vizovic spojený s exkurzí v likérce a prohlídkou zámku. Okresní konference spojená

s akcí „Ženy se baví“ se konala v Jablůnce a zúčastnilo se jí 5 členek zuberského Klubu žen. Členky se zúčastnily divadelního představení v Divadle Radka Brzobohatého v Praze. V listopadu ženy navštívily Horní Lideč, kde je nádherný vyřezávaný betlém. Na výroční schůzi byla zhodnocena činnost a členky byly požádány o návrhy na akce v dalším roce. Bohužel veškerá činnost je na výboru. Počet členek se snížil na 128. Potkala nás smutná událost. Po krátké nemoci opustila řady Klubu žen dlouholetá členka výboru, členka ORŽ paní Irena Mikulenková.

V roce 2017 se členská schůze spojená s volbou nového výboru konala mimořádně v březnu a současně proběhla oslava MDŽ. Byl zvolen výbor, předsedkyní byla opět zvolena paní Marie Mizerová. Součástí byla i přednáška a beseda se zástupcem Policie ČR. Na okresní konferenci spojené s akcí „Ženy se baví“, která proběhla v Rožnově p/Rad., byly zvoleny do ORŽ paní Marie Mizerová a paní Anna Oplatková. Tradiční smažení vajec se uskutečnilo na zahradě hasičské zbrojnice na Starém Zubří. Pěkné počasí také umožnilo účast v soutěži ve hře mólky. V červnu se čtyřčlenná skupina zú-

častnila oslav k 50. výročí založení Československého svazu žen. Na počest výročí byly vypuštěny balónky. Skupina se také zúčastnila sportovních soutěží a úspěšně reprezentovala organizaci v pétanque.

V září se konal zájezd do Modré a Velehradu. Vzhledem k perfektní přípravě a nádhernému počasí měl velký úspěch.

Poznávacího zájezdu do Vídně organizovaného krajským výborem ČSŽ se zúčastnilo 15 členek.

V listopadu byla připravena přednáška zástupců Policie ČR o bezpečnosti seniorů, která byla určena i pro veřejnost. Celostátního sjezdu ČSŽ v Praze se zúčastnila předsedkyně paní Marie Mizerová. Na výroční schůzi spojené s mikulášskou nadílkou byl schválen členský příspěvek ve výši 150 Kč.

Akce roku 2018 započaly přednáškou zástupkyně Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje. Nejnáročnější akcí na přípravu byla organizace okresní konference spojené s akcí „Ženy se baví“. Členky výboru připravily nejen program, občerstvení, ale i sál Kulturního domu ve Starém Zubří. Akce se zúčastnily i zástupkyně krajského výboru ČSŽ a za město přijal pozvání starosta Ing. L. Vaculín. Program začal prohlídkou kaple svatého Ducha, následoval koncert paní Marie Křenkové za doprovodu paní Ludmily Pupíkové. Po skončení jednání konference v sále KD pokračoval

program společným vystoupením zástupkyň dvou generací ve cvičení s obručí a stuhou - paní Jany Mikulenkové a paní Markéty Pernicové, prohlídkou ukázek z tvorby místních mistrů svého řemesla – paní Pyrchalové, paní Mikulenkové, paní Olbertové a pana Němce, a různými soutěžemi a kvízy. V květnu se čtyři členky zúčastnily krajského semináře na téma „Aktivním přístupem ke spokojenému životu“. Vzhledem k nepříznivému počasí se tento rok smaženice uskutečnila v klubovně Hasičské zbrojnice ve Starém Zubří. Na tradičním setkání u příležitosti Dne matek mohly i ostatní členky obdivovat vystoupení s obručí a stuhou. Na pozvání Jednoty důchodců se skupina 40 členek zúčastnila oslav 770 let od první zmínky o této obci. Byl připraven bohatý kulturní program a vzájemná přátelství se upevnila. Na září připravil výbor zájezd. Tentokrát byla cílem oblast Kysuce. Navštívili jsme skanzen Vychylovka, projeli se lesní úvatřovou železnicí a prohlédli si nádherný dřevěný orloj ve vesničce Stará Bystrica. V říjnu byly připraveny různé výrobky studené kuchyně a vyměňovaly se recepty. Ve volbách do Zastupitelstva města Zubří byla zvolena paní Jana Mikulenková a paní Anna Oplatková byla zvolena členkou Rady města. Ženy se aktivně zapojily do oslav 100. výročí vzniku Čes-

koslovenska. V dobovém oblečení se zúčastnily slavnostní akce ve sportovní hale. V listopadu se uskutečnila exkurze v Irise Vsetín a prohlídka zámku Lešná u Valašského Meziříčí. **V lednu 2019** byla uspořádána přednáška pana Antonína Rektoroviče o projektu Vitamíny s příběhem. V březnu byla ve spolupráci s knihovnou i pro veřejnost připravena beseda se spisovatelkou paní Alenou Mornštajnovou, jejíž kniha Hana se po řadu měsíců umísťuje na předních místech ve statistice nejprodávanějších knih. Na pozvání Jednoty důchodců se oslav 25. výročí založení ZO JDS zúčastnily dvě členky výboru společně se starostou města. V dubnu byl pro členky a další zájemce v prostorách muzea promítnut amatérský film Zubří včera a dnes, poté následovala beseda s tvůrci filmu panem Miroslavem Kulpou a Josefem Krupou. Okresní konferenci spojenou s akcí „Ženy se baví“ tentokrát zajišťovala organizace v Brankách. Akce se zúčastnilo 5 členek výboru. Aktivně jsme se zapojily do akce „Sázíme Lípu svobody a zpíváme lípě“ při příležitosti 100 let od vysazení památné lípy u Centra.

Z výčtu aktivit by se dalo usuzovat, že je vše v pořádku, ale spokojeny být nemůžeme. Bohužel se snižuje členská základna a vzhledem ke stárnutí se zvyšuje i průměrný věk členek, který omezuje jejich aktivitu. Ubývá těch, které jsou ochotny zapojit se do činnosti a udělat nezištně něco pro druhé. Společnost je zaměřena hodně individualisticky. Životní tempo se zrychluje, nároky rostou. To je možná i důvod, proč mladé ženy nemají zájem o členství v Klubu žen.

Dle zápisu z kronik sepsala Anna Oplatková